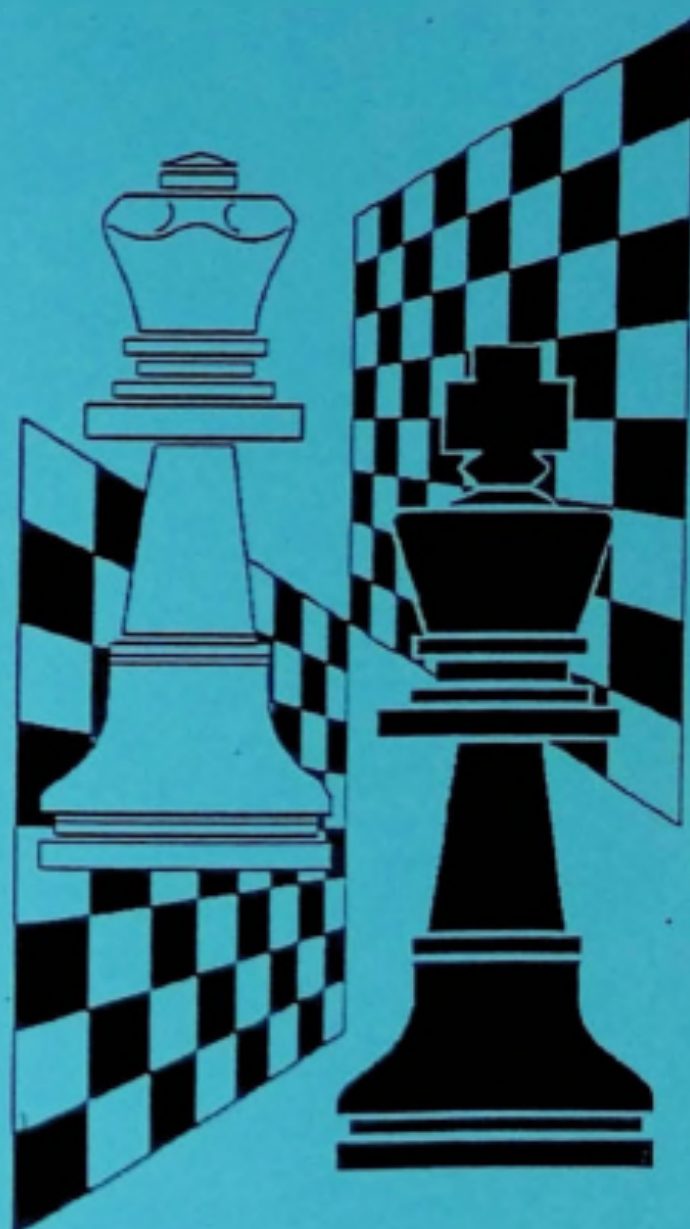

Clubblad

S t a u n t o n

c
h
a
a
k
g
e
z
e
l
s
c
h
a
p

15e jaargang nr. 5

MEI

1999

Inhoudsopgave.pagina.

Bestuurssamenstelling	2
Schaakkalender	2
Van de Redactie/Bestuursmededelingen	3/4
Uit de schaakhistorie. De jaren '40-'45.	5
KNSB competitie	6-7
NOSBO competitie	8-12
Stand interne competitie	13
Uit de externe competitie	14-15
Uit de interne competitie	15
Uit de schaakpers	16-17
KNSB ratings	18
Het eenvoudigste eindspel. K + pion tegen K	19
Jeugdrubriek	20-22
NOSBO kampioenschap	23
Open kampioenschap van Groningen	23
Oplossingen Marsopgaven	23
Marsopgaven	24

Bestuurssamenstelling.

050-

Voorzitter	R.Jacobs	Mozartstraat 22	5252079
Secretaris	J.Dijkstra	Leopoldlaan 13	5266377
Penningmeester	J.Schlunke, Skiramere 19, Harkstede.		4042729
giro 967038 t.n.v. penningmeester	Staunton		
Int.comp.leider	B.A.Donders	Neptunusstraat 59C	5775070
Jeugdleader	E.van Pelt	Stationsstraat 1d	06-22791305
Redacteur/mat.com.	P.R.Dijkhuis	West.Drift 68, Haren	5349355
Teamleiders; Team 1.	W.Pel,	Helperweststraat 46,	5275261
Team 2.	D.Hummel,	Parkweg 51,	5253305
Team 3.	B.Donders,	Neptunusstraat 59C	5775070
Team 4.	A.Offers,	Graaf Adolfstraat 56A	3188791

Speellokaal. Speeltuingeb.Helpman-Oost, Groenesteinlaan 16 5252628

Internet adres: <http://home.wxs/~warner.pel/staunton>

Jaarcontributies: Senioren: f150. Studenten: f115. Aspirantleden f105. Jeugdleden f 80. Gastleden f90. Donateurs f 25.

Agenda.

Ma 10 mei SISSA 2- Staunton 2
 Vr 21 mei NOSBO snelschaken voor vijftallen
 Ma 31 mei Volleybaltoernooi, zie de mededeling hierover.
 Ma 28 juni Laatste avond en laatste ronde interne competitie.
 Ma 30 aug Eerste avond en eerste ronde interne competitie.
 6, 13, 20 juli. Zomerschaak bij Lewenborg.

Personalia:

Tijdelijk verhuisd. B.A.Donders, Alferdinkweg 21, 7433 BA Schalkhaar. tel: 0570-622579
 Bedankt: K.Bonting. T.Simmers.

Van de Redactie.

Zoals gebruikelijk in het mei-nummer, aandacht voor de jaren 1940-1945. Dat betreft deze keer overigens twee bijdragen die voor en na die tijd spelen.

Staunton 1 stelde zich in de voorlaatste ronde in veiligheid door een afgetekende overwinning op Unitas 3. Na de goede resultaten tegen kampioen Max Euwe en Amersfoort was het reeds duidelijk dat we in de KNSB thuishoren. Sneek en Schaakwoude degraderen maar de eerste deerde dat niet omdat Sneek 2 promoveerde als FSB kampioen. Het derde maakte na de misser tegen Grijskerk in de eerste ronde geen fout meer tot de finalewedstrijd tegen Groningen 7. Een 4-4 was voldoende maar het werd een regelmatige 5-3 nederlaag, een verrassend en sportief succes van onze tegenstanders. Dat vormde wel een schril contrast met de 4½-3½ overwinning van Groningen 5 op Staunton 2 aan de Groenesteinlaan een week later waardoor zij kampioen van de NOSBO werden. Die kanttekening slaat niet op onze tegenstanders maar op ons zelf. Dat we hier niet het broodnodige matchpunt aan overhielden lag aan het ontbreken van het besef dat in dergelijke wedstrijden slechts het teamresultaat telt en dat is van een andere orde dan de gekke dingen die er op het bord gebeuren want daar bestaat het schaakspel van. Met dit NOSBO systeem van uitvluggeren is het absoluut noodzakelijk dat na de tijdcontrole de balans wordt opgemaakt en de strategie wordt bepaald. Merkwaardig, bij het eerste team waren dergelijke zaken het vorig seizoen en ook nu vanzelfsprekend. Staunton 4 eindigde in de bovenste helft maar het totaalresultaat viel toch wel wat tegen omdat ze in de laagste klasse uitkwamen.

De laatste clubavond is op 28 juni. De redacteur is dan met vacantie. Copie voor het clubblad kan tot 7 juli worden toegestuurd maar mag ook in de materiaalkast worden gedeponneerd.

Van het bestuur.

Interne competitie.

In verband met de afwezigheid van Bart Donders neemt Herman Bloem zijn functie waar. De laatste ronde is op 28 juni; er dient dan gespeeld te worden volgens het NOSBO systeem, dus uitvluggeren.

Volleybaltoernooi.

Op maandag 31 mei kunnen we niet terecht in onze speelzaal. We zijn van plan om evenals het vorig jaar uit te wijken naar het speeltuingebouw De Wijert aan de P.C.Hoofdtlaan, maar zekerheid bestaat hierover nog niet.

Kantinedienst.

Zoals gemeld verloopt alles naar wens. Voor de resterende periode zijn er geen competitie wedstrijden meer en daarom is het regime aangepast in die zin dat de kantinebaas aan de interne kan meedoen indien er een oneven aantal is. Hij moet wel na afloop van zijn partij aanwezig blijven. Indien zijn partij lang duurt moet even geregeld worden dat een ander dat overneemt. Het rooster voor de rest van het seizoen is als volgt:

10 mei	Vos	14 juni	D.Hummel
17 mei	Damen	21 juni	Zwerver
7 juni	Hooijveld	28 juni	Van Heuveln

Gambiet toernooi.

Het gambiet zal nog nader worden vastgesteld. Het bestuur is van mening dat de keuze hiervan primair is aan diegenen die verantwoordelijkheid dragen voor de organisatie van het toernooi. De definitieve keuze zal in het juli-nummer bekend gemaakt worden. Het bestuur acht het bovendien wenselijk dat de keuze wordt besproken met één of meer beoogde deelnemers aan de invitatiegroep, temeer daar het voorstel een niet algemeen bekend gambiet betreft.

Notulen van de Algemene Leden Vergadering, gehouden op maandag, 18 januari 1999

1. **Opening.** De voorzitter, Richard Jacobs, opent de vergadering en heet een ieder van harte welkom. De presentielijst wordt getekend. Aanwezig zijn: Erwin van Pelt, Roel Lode, Warner Pel, Marcel Raspe, B. Kruisinga, A.M.R. Zeevaarder, M. van Steenis, G.J. Luhrman, T. Simmers, R.J.C. Wessels (gastlid), Henk Seijen, Jan Auke Hovius, Jorg Schlunke, P.R. Dijkhuis, Jeljer Dijkstra en R.J. Jacobs.
2. **Goedkeuring statutenwijziging.** Doel van de vergadering is de vaststelling van een voorstel tot wijziging van artt. 1 en 7 van de statuten. De Algemene Ledenvergadering komt voor de tweede keer bijeen om te stemmen over de wijziging van de statuten. Conform art. 13, lid 2 kan een voorstel tot wijziging van de statuten worden aangenomen wanneer $\frac{3}{4}$ deel van de aanwezigen hiermee instemt.

Het voorstel tot wijziging van artikel 1 van de Statuten luidt:

'De vereniging draagt de naam: Schaakgezelschap "Staunton" en is gevestigd in de gemeente Groningen'.

'De vereniging is opgericht zevenentwintig november achttienhonderd een en zeventig te Groningen'

'De clubavonden van het Schaakgezelschap "Staunton" worden gehouden op een locatie in het zuidelijk deel van de stad Groningen'.

Het voorstel tot wijziging van artikel 7 van de Statuten betreft een toevoeging:

3. 'Het opzeggen en contributie betaling wordt in overeenstemming gebracht met de twee jaarlijkse peildata van de KNSB/ Nosbo'. De opzegging dient schriftelijk te geschieden per 1^e van de maand'.

De wijzigingen van de Statuten worden door de vergadering aangenomen.

3. **Dankbetuiging.** Een woord van dank wordt gericht tot de leden R. Lode voor het jubileum boek, en E. Zwerver voor het op orde brengen van het archief. Naar het woord van de voorzitter: "Het ziet er alles voortreffelijk uit !"

4. **Rondvraag.** Niemand meldt zich.

5. **Sluiting.** De voorzitter sluit de vergadering en wenst iedereen een prettige schaakavond.

De sterkste emotie in het schaken is niet
de vreugde van een mooie winstpartij
maar de woede op de eigen debieligheid.

John van der Wiel.

Uit de schaakhistorie. De donkerste jaren van deze eeuw.

Nog ieder jaar herdenken en vieren wij jaarlijks op 4 en 5 mei het einde van de tweede wereldoorlog. Onderstaand bericht uit het KNSB tijdschrift kort na de machtsovername door Hitler geeft een beeld van het vreselijke leed dat de slachtevelden van de eerste wereldoorlog hebben aangericht terwijl de verschrikkingen van de tweede wereldoorlog reeds hun schaduw vooruit werpen. De oorlog van 1914-1918 ging aan ons land voorbij en ook in de periode 1933-1940 bewaarde Nederland angstvallig zijn neutraliteit. Het siert echter de toenmalige redacteur Eggink dat hij reeds in een vroeg stadium zijn afschuw over het Hitler-regime niet onder stoelen en banken stak, al deed hij dat op een wijze die nu wat vreemd over komt.

Bij de dood van Tarrasch.

Waar Dr. Lasker een meer cosmopolitischen aard bezat, was Dr. Tarrasch' streven er immer op gericht, het Duitschen schaakleven tot eer te strekken. Deze Israëliet heeft als zoodanig behoord tot de allerbeste Duitschers! Zijn 4 zonen vielen allen op het slagveld, in den grooten strijd voor Duitschland. Deze Israëliet, zoon van Juda, is een persoonlijkheid geweest, waarop de meest overtuigende Nationaal-Socialist trotsch mag zijn!

Dr Tarrasch heeft zich met groote liefde en volledige overgave gegeven aan zijn Duitsch vaderland. En hiermede betreden wij allerm minst het terrein der politiek!

Tijdschrift KNSB, februari 1934.

Seyss-Inquart, de problemen in de KNSB en het wapen van Groningen.

In mijn boekje treft men een voetnoot (17) aan n.a.v. een opmerking over de perikelen van de KNSB in de oorlog die aan de orde zijn geweest in het proces tegen Seyss-Inquart in Neurenberg. Zijn advocaat wilde er mee aantonen hoe verstandig hij hier was te werk was gegaan. Ik heb nog een laatste poging gedaan om dat verhaal te verifiëren bij het RIOD maar in het pleidooi heb ik hierover niets kunnen vinden. Misschien dat de opmerking in één van de vele documenten voorkomt. Wel vond ik een aardige opmerking over Groningen. Op de volgende manier illustreerde Dr. Steinbauer dat het toch wel heel redelijk was om Nederland te zien als een deel van Duitsland en ons de normen en de waarden op te leggen die golden in het rijk van Hitler.

When we look into the Dutch history we find that for centuries the Netherlands belonged to the federation of the German Reich. If you roam through the country you can still see in Groningen's coat of arms the German Reich eagle.

Het maakte weinig indruk. Het hof liet zich trouwens niet uit over het beleid van Seyss-Inquart in Nederland. Hij kreeg de strop omdat de rechters zijn bewering, dat hij niet wist welk lot de joden te wachten stond, niet accepteerden.

Wat de inhoudelijke kant betreft; de historie van het wapen van Groningen ken ik niet maar in 1672 had Groningen in ieder geval nog te maken met "Bommen Berend" uit Münster. Maar voor Nederland als geheel, d.w.z. de zeven provinciën, slaat het op een tijdperk dat met het aftreden van Karel de vijfde in 1555 was afgesloten en het gaat toch wel erg ver om de tijd van de Habsburgers aan te halen ter rechtvaardiging van het Duitse beleid in de jaren '40-45.

KNSB competitie.Rectificatie.

"Ook Erwin van Pelt leverde in café "De Aardappelbeurs" een uitstekende prestatie", vermeldten we in het vorige nummer. Dat was een mededeling gedaan op de automatische piloot. Deze romantische localiteit in St. Jacobie Parochie was niet beschikbaar en daarom werd uitgeweken naar een prozaïsch buurthuis in St. Anna Parochie.

Staunton 1 - Amersfoort 1 4-4. Een echte thriller!

We startten uiteraard niet als favoriet maar in de vorige ronde had deze ploeg fors kloppend gehaald van Max Euwe en daaruit mochten we moed vatten. Het was inderdaad een gelijkopgaande strijd maar wel met de nodige ups en downs. Menno van Steenis won voor de derde keer op rij. Duidelijk werd dat hij sterke tegenstanders nodig heeft, die zo'n 200 ELO punten meer hebben. Dat bleek tegen Haren, Max Euwe, Lasker en nu ook weer. Met zwart sloeg hij reeds vroeg eigen wegen in maar met overtuiging. 1. e4,c5; 2. Pf3,Pc6; 3. Lb5 en nu 3..Pd4; 4. Pxd4,cxd4. Handhaven van de pion op d4 was de idee, die hij consequent volgde en die naar een solide overwinning leidde. Ook het clubblad van Amersfoort spreekt in lovende bewoordingen over deze death on the diagonals. Joop Hummel offerde in de opening een pion en verhinderde daarmee de zwarte rochade. Ergens moet het mis gegaan zijn want na de tijdcontrole stond hij twee pionnen achter zonder compensatie. Ruim twee uur later bereikte hij een half punt. Zijn tegenstander had toen een looper meer maar de pionnen waren op. In feite het complement van zijn vorige partij tegen Lasker waarin hij aan het slot een paard meer had maar ook daar waren er geen pionnen meer.

Enno Scheffer kampte met weinig ruimte maar daar vraag je om wanneer je e4 beantwoordt met Pc6. Hij wist zich echter tegenkansen te scheppen en uiteindelijk was het resultaat een duidelijke plusremise. Het omgekeerde bereikte Theo Ebels maar hij is in de 60 zetten durende partij geen moment in gevaar geweest. Piet Mulder was ook nu weer een verhaal apart. Zijn tegenstander dreigde zijn Frans te beantwoorden met het siciliaans vleugelgambiet en Piet vreesde dat met grote vreze en ging dat uit de weg. Gevolg: na 40 zetten resteerde een puinhoop. Maar evenals Joop Hummel kon hij een beslissing steeds weer uitstellen en na 6½ uur berustte zijn opponent is herhaling van zetten. De witte stelling van Erwin van Pelt was na een zet of 15 niet meer om aan te zien. Het clubblad van Amersfoort releveert het vele zuchten van Erwin. Toch kwam hij er met slechts kwaliteitsverlies af en kreeg nog tegenspel, miste zelfs een winstkans, dacht na het voltooien van de 40-ste zet uit de problemen te zijn maar dat was wel erg optimistisch want het was mat in 4 zetten. Henk Seijen won via een Svesnikov-siciliaan. Hij kwam beter uit de opening, hield het initiatief en zorgde voor een punt waarop al enkele uren was gerekend. Warner Pel speelde een rustige afruilvariant van het damegambiet, wilde net aan de bekende minderheidsaanval op de damevleugel beginnen, waarop zijn nog niet gerocheerde tegenstander met het agressieve h5 kwam. Terrecht schakelde hij over op een centrumactie; zwart rocheerde alsnog en nu lanceerde wit een koningsaanval, daarbij niet op een pion kijkend, maar de matcombinatie bevatte een lek, zoals U elders in dit nummer kunt constateren. De individuele uitslagen:

M. van Steenis (zw)	- W.Bor	1-0	P.W.Mulder	- P.Sonder	½-½
E.F.Scheffer	- R. van Dijk	½-½	E. van Pelt	- E.v.d.Gevel	0-1
J.Hummel	- A.Tissink	½-½	H.G.Seijen	- P.Dijkstra	1-0
T.F.Ebels	- F. van Gorp	½-½	W.Pel	- J.Agterberg	0-1

Unitas 3 - Staunton 3-5.

Een afgetekende overwinning die onze plaats in de KNSB competitie veilig stelde. Menno van Steenis hield zich tegen Wout Knol rustig en sloeg een remiseaanbod af. Volgens Unitas kenners een zonde die niet voor het eerst werd afgestraft. Maar ja, de rating van Wout Knol was ook slechts 10 punten hoger. Henk Seijen verloor eveneens uit goede positie en Enno Scheffer moest in tweede zitting capituleren. De rest zorgde regelmatig voor de broodnodige punten, zelfs Piet Mulder won eindelijk weer eens een goede partij. Reeds in de opening kreeg zijn tegenstander een stelling die we vaak van Piet hebben gezien, maar deze was echt slecht. Het was dan ook Frans en er kwam een variant op het bord die Lieuwe Boskma vroeger speelde, vandaar dat Piet goed op de hoogte was. Hierbij de eerste zetten: 1. e4,e6; 2. d4,d5; 3. Pc3,Pf6; 4. Lg5,Le7; 5. e5,Pe4. De Tartakower variant. 6. Lxe7,Pxc3!; 7. Dg4,Dxe7; 8. Dxc7,Tf8? De enige zet is hier 8..Db4. Euwe geeft 9. Dxh8,Kd7; 10. Ld3,Dxb2; 11. Td1,Pxd1 12. Kxd1,Dxd4; 13. Dxh7,Dxe5 met ingewikkelde stelling waarin het evenwicht ongeveer gehandhaafd blijft. Na de tekstzet is de partij niet meer te houden.

De individuele uitslagen met ratings, verzorgd door de teamleider.

Unitas 3	1888	-	Staunton	1877	3-5
W.Knol	1969	-	M.van Steenis	1959	1-0
H.E.P.Bosveld	1876	-	E.F.Scheffer	1953	1-0
H.W.Westerman	1887	-	T.F.Ebels	1929	0-1
M.W.F.Jans	1978	-	J.Hummel	1924	0-1
F.Vermeulen	1901	-	P.W.Mulder	1791	0-1
J.F.Tjadens	1865	-	E.van Pelt	1813	0-1
K.Yakinsyah	1809	-	H.G.Seyen	1818	1-0
B.M.Drolenga	1822	-	W.Pel	1828	0-1

Staunton - Groningen 4 4-4

De laatste wedstrijd kon door beide teams in een ontspannen sfeer worden gespeeld want promotie en degradatie waren niet meer aan de orde. We startten met een 1½-½ vooesprong door een reeds behaalde overwinning van Theo Ebels en een gelijk spel van Warner Pel. Die voorsprong ging echter snel verloren door nederlagen van Joop Hummel en Henk Seijen. Vooral de wijze waarop Joop verloor baart zorgen. Zijn obejectiviteit is te vaak afwezig, hij blijft te lang de eigen stelling prima vinden totdat opeens de ontnuchtering volgt. Henk Seijen werd weliswaar niet door zijn moeder gebracht en gehaald maar daar stond een extra ervaring van zo'n 50 jaar tegenover en wanneer je dan plotseling na Pxf7 moet opgeven is dat wel een hard gelag dat tevens gepaard ging met een onderdrukt gelach. Menno van Steenis moest bijna 6 uur hard werken om een half punt te verdienen. De enige reguliere overwinning op deze middag boekte Enno Scheffer. Piet kwam met zijn Grünfeld deze keer op winst te staan met twee verbonden vrijpionnen extra op de damevleugel. In tijdnood ging het echter mis. Twee witte torens op a1 en b1, een ongedekte zwarte toren op a7, twee pionnen op a5 en b5 en na b5-b4? volgt dan natuurlijk Txb4. De resterende pluspion bleek niet voldoende; om acht uur werd met twee koningen op het bord de vrede getekend. Erwin van Pelt verloor een stuk, kreeg er daarna één cadeau, had toen twee pionnen meer maar toen uiteindelijk een toren-eindspel op het bord kwam van 4 tegen 3 op één vleugel was de partij niet te winnen. De individuele uitslagen.

M.van Steenis (z) - R.Potze	½-½	P.W.Mulder - J.v.d.Helm	½-½
J.Hummel - J.de Vlieger	0-1	E.van Pelt - P.Hendriks	½-½
E.F.Scheffer - S.Castellani	1-0	H.G.Seijen - E.J.Hummel	0-1
T.F.Ebels - M.Kruit	1-0	W.Pel - N.Karsdorp	½-½

NOSBO competitie.

van der Linde - Staunton 2 5-3

Aan het eerste bord bleef het tamelijk rustig. Een ambitieuze NOSBO jeugdkampioen was maar matig tevreden met zijn half punt vooral omdat het werd gescoord tegen iemand met een niet zo hoge rating. Alidston liet zich pardoos matzetten met een stuk meer en aan het derde bord ging het met Dick Hummel ook weer mis. In de verlenging bij een stand $4\frac{1}{2}$ - $1\frac{1}{2}$ zag Bauke Koole van winstpogingen af en dat was begrijpelijk. De punten kwamen van de invallers Hans Serrier en Jan Hovius maar zo'n ploeg als van der Linde mag aan de laatste vier borden gewoon geen twee punten pakken. Bram Kruisinga begint pas te schaken wanneer hij totaal verloren staat en wanneer hij dan plotseling gewonnen komt te staan houdt hij er weer mee op. Ook Michiel bakte er bar weinig van. Hij speelde een nieuw soort afruilvariant van het Frans die hij van Piet Mulder had geleerd en al is dat geen excuus, een verzachtende omstandigheid mag het wel genoemd worden en het stemde enkele teamgenoten na afloop in café Singelier na enige tijd wat milder.

J.v.d.Kaap - P.R.Dijkhuis	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	J.Hollander - M.R.Zeevaarder	1-0
R.Algera - A.F.Henries	1-0	T.Oosterhof - J.Hovius	0-1
B.Munting - B.Koole	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	D.Ijzer - B.Kruisinga	1-0
D.Algera - D.Hummel	1-0	J.Duin - H.Serrier	0-1

Staunton 2 - Groningen 5 $3\frac{1}{2}$ - $4\frac{1}{2}$ (Piet Mulder)

Tragische ontwikkeling tegen koploper brengt Staunton 2 in nood.

Van de enerverende wedstrijd Staunton 2 - Groningen 5 zullen vooral de emotionele slottaferelen in de collectieve herinnering blijven voortleven, zeker als ons tweede zou degraderen. Koploper Groningen 5 wankelde, stond even op verlies, verzoende zich met 4-4 en nam uiteindelijk toch de volle buit mee omdat Dick remise afsloeg en Alidstone geen remise claimde en een toren weggaf.

Een paar dagen bezinning biedt ruimte tot analyse. Wat ging er mis? In de kern gaat het volgens mij om twee zaken.

1. Emoties waren baas over verstand.
2. De teamleidersrol werd niet benut.

Het is niet mijn bedoeling om hier even forse kritiek te laten horen. Elke schaker worstelt met zijn emoties, zeker in beslissende fases en voor teamleiders is het dan juist moeilijk un rol te spelen, vooral als hij zelf nog speelt. Heel Staunton baalt van de gemiste kansen maar het gaat niet om de weggegeven toren of het afgeslagen remiseaanbod. De wil om te winnen van Alidstone is op zich zelfs te prijzen, tijdnood of niet, hoewel remise claimen wel zo verstandig was geweest. De harde lessen zijn de volgende:

1. Als het kan, neem de tijd na een remiseaanbod; vraag toestemming aan de teamleider of, als je dat zelf bent (Dick kreeg na de 40-ste zet een aanbod) kijk eerst bij de andere borden. (Michiel gaf mat in één luttele minuten nadat Dick het bod had afgeslagen).
2. De teamleider kan een speler opdragen remise te claimen. Speelt hij zelf dan kan hij een vervanger aanwijzen en maakt dit ook duidelijk aan de teamleider van de tegenpartij.

Goed, een geluk bij een ongeluk is dat de Spasski's en HSP dik verloren, dus een overwinning 10 mei bij SISSA 2 volstaat voor klassebehoud, wellicht is zelfs een gelijk spel voldoende.

Gebeurde er nog meer deze wedstrijd?

Ja, Poppe hield het weer keurig droog aan bord 1. De invallers Dijkstra en Zwerver moesten buigen voor hun opponenten, maar Davids scoorde keurig. (Nou, nou, redactie) Michiel zei dat hij tot drie keer toe matgezet had kunnen worden, waarvan éénmaal mat-in-één, maar met beide vlaggen op vallen was het wel mat-in-één maar voor hem. En dan bord 2. Hiddo Zuiderweg maakte kennis met Bram Kruisinga zoals velen bij Staunton hem zijn voorgegaan. Elders in dit nummer kunt U zien hoe dat in zijn werk ging. Dan toch nog de individuele uitslagen.

P.R.Dijkhuis (zw) - P.Weide	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$	H.Davids - J.Groot	1-0
B.Kruisinga - H.Zuiderweg	1-0	M.R.Zeevaarder - P.Bodewes	1-0
A.F.Henries - W.van Beersum	0-1	E.Zwerver - J.Holz	0-1
D.Hummel - A. Ouali	0-1	J.Dijkstra - B. te Paske	0-1

Staunton 4 - Lewenborg 3 $2\frac{1}{2}$ -3 $\frac{1}{2}$

A.Offers - H. Eising	0-1	J.Schlunke - A.Hijleman	$\frac{1}{2}$ - $\frac{1}{2}$
R.J.Jacobs - T Hertig	1-0	M.Raspe - J Souboka	0-1
A.Hooijveld - S.Visser	1-0	D.Rietveld - G.Rijploeg	0-1

Staunton 4 - H.S.P. 2 4-2.

A.Hooijveld - S.Spruk	0-1	J.Schlunke - J.Kuiper	1-0
R.J.Jacobs - R.J.Schoonbeek	1-0	M.Raspe - P.Meindertsma	1-0
A.Offers - J.Kanter	1-0	D.Rietveld - G.Roelfsema	0-1

Standen. (Gedetailleerde standen in het juli nummer).

Eindstand KNSB competitie, klasse 3A. NOSBO promotieklasse.
Na de voorlaatste ronde.

Max Euwe	16	51	Groningen 5	14	39
Philidor 2	14	43.5	Van der Linde	12	34.5
Lasker	13	38	Assen	11	34
Amersfoort	11	40	Roden	10	37
Haren	10	38.5	SISSA 2	7	35
Groningen 4	8	34.5	Unitas 4	7	30
Staunton	7	34.5	Lewenborg 2	6	30.5
Unitas 3	5	30	Staunton 2	5	29.5
Sneek	3	25.5	Spasski's	4	28
Schaakwoude	3	24.5	Springend Paard	4	22.5

Klasse 2B. Eindstand.

Groningen 7	11	35.5
Staunton 3	10	39.5
Grijskerk	10	31.5
Leek	10	30
Ypey-Expert 2	7	30
Haren 4	6	20
Roden 3	2	16
Leek 2	0	13.5

Klasse 3B. Eindstand (onvolledig)

Groningen 8	12	27
Lewenborg 3	12	27
Assen 6	10	21.5
Staunton 4	8	22.5
Oostermoer 2	8	21
DSC	7	23
Bedum 3	6	21
Springend Paard	5	20.5
Wapen van Brussel	4	15
Groningen 9	3	14.5

Overgenomen van teletekst, maar
o.a Eelde/paterswolde ontbreekt.

Staunton 3 dicht bij kampioenschap

Twee rondes voor het einde is het ongemeen spannend in de NOSBO klasse 2B. Nog vier teams hebben uitzicht op het kampioenschap, te weten Groningen 7, Grijskerk, Leek en Staunton 3. Vandaar dat we de competitiewedstrijd tegen Leek met gezonde spanning tegemoet zagen. De teamleider van Leek kon op de bestemde datum bij lange na niet voltallig aantreden en vroeg ons drie partijen vooruit te spelen. De sinds kort zakelijk ingestelde Jan Wiggerman stelde voor categorisch te weigeren: "schaken is oorlog". Zijn teamleider legde echter de wijze raad van deze heldhaftige krijger naast zich neer en zo troffen een week te vroeg de stoottroepen elkaar.

De stoottroepen

Aan bord 3 offerde **Bart Donders** zich op, althans zo was zijn plan. In den beginne lukte dat aardig, hij kwam al snel een pion achter. Zijn tegenstander verbruikte veel tijd om een plan te vinden waarmee hij zijn minieme voordeel verder kon uitbuiten. Er zat echter weinig muziek in de stelling en de klok tikte gedwee verder. Plots veerde iedereen op. Met twee, drie rake zetten had Bart al zijn stukken vlak voor de vijandige koning geposteerd. De witte stukken bleken ineens ver weg en het eerste punt was binnen, plan mislukt.

Aan bord 6 gebeurde iets ongelooflijks. **Jeljer Dijkstra** won na omzichtig schuifwerk eindelijk er een pion, maar blunderde een dame weg. Hij kreeg er weliswaar een toren + loper voor maar niemand gaf hem nog een serieuze kans. Twee zetten later vlocht hij een trucje in de stelling en het werd hem gegund; na een torenoffer en paardvorkje won hij de dame terug. Het eindspel met een pion meer werd vakkundig naar winst vertaald.

Aan bord 7 hield **Hans Lührman** gelukkig rekening met het reeds sterk ontvlamde gemoed van zijn toeschouwende teamgenoten. In een eindspel met zes pionen tegen vijf bleek zijn loper veel sneller dan een vijandig paard en kon alweer een punt worden geschreven.

Wat een weelde. Een week later mochten we met de ruimst denkbare voorsprong starten. Ik heb het altijd al geweten, Jan: "sportiviteit loont!".

The finishing touch

Nu al het voorwerk is gedaan, kon het natuurlijk niet meer fout gaan. Voor de volledigheid volgen hier kort de partij-indrukken.

Leo Damen aan bord 1 won weer eens zonder dat hij daar zelf erg warm van werd. De overkant vroeg na afloop ontredderd of Leo al eens verloren had, "Nee, dat niet, maar wel een remise tegen Grijskerk." Er kwam terug "daar heb ik van gewonnen", en zo wist Leo hem toch weer een beetje op te monteren.

De wedstrijd was nauwelijks begonnen of onze vaste 2e bordspeler **Jan Wiggerman** kwam melden om 10.00 uur klaar te zijn zodat hij toch nog voor middernacht terug in Utrecht het licht uit zou kunnen doen. Zijn koningsaanval stokte echter en om 11.30 uur zaten de twee inmiddels hevig in tijdnood verkerende kemphanen nog steeds tegenover elkaar. Met twee vrijpionnen tegen een paard vonden zijn dame + toren als vanzelf de juiste velden. Ik zeg het nogmaals: "Als Jan Wiggerman in tijdnood komt, noteer dan alvast maar een winstpunt!"

Van de partij van **Hans Mooy** heb ik helaas weinig mogen meegenieten.

Desgevraagd meldde onze altijd bescheiden 4e bord speler een regelmatige winst zonder echt spectaculaire wendingen.

Toen **Roel Lode** aan het laatste bord met wit via zijn f-pion wilde openen, bitste een medespeler wat verderop hem toe: "Die plakken we nog eens aan het bord." Roel bleef onberoerd, speelde naar eigen zeggen slecht, maar won toch toen zijn tegenstander zich ten onrechte dacht te gaan vergrijpen aan een wit stuk.

Rest me kond te doen van de gebeurtenissen aan bord 5. Dat doe ik niet graag. Na een Engelse opening kwam **Herman Bloem** ietsje minder te staan, maar het mocht geen naam hebben. Door onoplettendheid in de eindfase kwam hij een kwaliteit achter, en toen leek het snel voorbij. In de tijdnood lonkte nog een 'eeuwig schaak' maar toen hij deze op de 40e zet wilde uitvoeren, viel zijn vlag. Maar goed: "ook met een remise was je de dissonant van de avond geworden" wist onze voorzitter het toch al enigszins geschonden zelfvertrouwen van uw teamleider de genadeslag toe te brengen. Hij had er niet minder gelijk om. Die nacht kon hij de slaap maar moeilijk vatten.

Wat een avond, met 7-1 winnen van onze naaste concurrenten. Maar eerlijk is eerlijk, de grootste lof verdienen onze stoottroepen! De laatste hobbel ligt te wachten op 13 april, uit tegen Groningen. Welke tactiek te hanteren? We offeren Bart gewoon weer aan bord 2 (dit plan is weer gedoemd te mislukken), zetten de klok van Jan direct op 5 minuten, positioneren de dame van Jeljer bij voorbaat náást het bord, en wachten nog even met de houtlijm bij Roel. Kortom, we zijn er klaar voor.

Herman Bloem, 9 maart 1999

Staunton 3 ofwel ... hoe het allemaal anders verliep

Nu ik ná de kampioensmatch tegen Groningen 7 het verslag van de wedstrijd tegen Leek nog eens terug lees, bespeur ik daarin een optimisme dat gevaarlijk dicht aan een hoogmoed grenst. Zo'n wedstrijd moet altijd eerst nog worden gespeeld en zeker als Groningen de tegenstander is blijft bescheidenheid een meer adequate houding. Hier volgt een chronologisch verslag van de beslissende laatste speelavond, waarin een puntendeling voldoende was om kampioen te worden

Het vooruitspelen van de geplande drie winstpartijen (zie vorig verslag) werd door onze naaste belagers niet geheel begrepen. Slechts één partij ging aan de rest vooraf en die werd door uw teamleider keurig verloren. De enige positieve energie die ik hieruit kon halen was om de hele speelavond beschikbaar te zijn voor de morele ondersteuning, 'monitoring' en advisering. Misschien kon ik zo nog iets goedmaken.

Het eerste uur valt er nog niet zoveel te genieten. Van de onstane stellingen kan althans ik niet veel zinnigs zeggen. Alléén onze Jarige invaller Jan Hovius heeft een rochadeprobleem, verder ziet het er allemaal best gezond uit.

In het volgende speeluur barst de strijd echt los. Ik zie Leo langzaam het zwarte centrum onder druk zetten, Jan Wiggerman kampt naast concentratieproblemen ("Gisteren ook al extern, en dan die reis!") tevens met ontwikkelingsproblemen, Roel en Jeljer hebben iets betere stellingen, Hans Lührman lijkt vanwege een verkeerd

gepositioneerd eigen paard onder de voet te worden gelopen, Hans Mooy krijgt met wit geen aanvalsspel en Jan Hovius komt slecht te staan. Beslissingen blijven vooralsnog uit.

Plotseling gebeurt het. Ik hoor enkele Groningers een vreugdekreet slaken. Hans Lührman kan mat niet meer vermijden en moet opgeven. Driftig benen verscheidene spelers langs de velden om de stand in te schatten. Even later moet Hans Mooy, na veel tijd te hebben verbruikt zonder initiatief te krijgen, in remise berusten tegen hun waarschijnlijk sterkste speler. Ik snel nog eens langs de borden. Alleen Jeljer staat nu duidelijk beter, en bij Roel kan het nog de goede kant uit gaan, maar de overige borden stemmen me niet vrolijk. En dat met de stand 2,5 - 0,5.

Inmiddels is Bart uit Twente gearriveerd en mag het volgende 'incidentje' meemaken. Roel is volgens eigen zeggen zijn voordeeltje volledig kwijt en krijgt een remiseaanbod. Hij wil dat graag accepteren, maar met de huidige stand en een ruime voorsprong op de klok vind ik dat toch niet verstandig. "Soms is een beetje hulp van boven nodig", probeer ik. Roel is moeilijk te overtuigen: "Maar mijn persoonlijke score dan?" Ik beloof een eervolle vermelding in het verslag, wát er ook zal gebeuren. Vijf minuten later komt Roel een beetje verongelijkt op me af: "Zie je wel, nu verlies ik een stuk en alsnog de partij". De paniek blijkt ongegrond, hij vind een uitweg. Weer vijf minuten later zie ik verontruste Groningers rond zijn bord. De tegenstander van Roel blundert een stuk weg en plots staat Roel gewonnen. Het kan verkeren! Inmiddels wikkelt Jeljer af naar een gewonnen eindspel met een loper en twee pionnen tegen drie pionnen. Eddie Jansen, de opponent van Hans Mooy, houdt het niet meer: "Virtueel staat het nu 2,5 - 2,5 en jullie 1e bordspeler zal uiteindelijk écht wel gaan winnen, het glipt uit onze handen!"

Bij de volgende surveillance denken we dat Jan Hovius uit de problemen is. Het is slechts schijn, even later moet ook hij opgeven. Een flinke domper. We proberen positief te denken: "Dan moeten Leo en Jan Wiggerman maar anderhalf scoren". Inmiddels komen andere Stauntonspelers binnen. Poppe, Mychiël, Piet en zo'n hummel (sorry) overzien onze laatste stuiptrekkingen. In elk geval winnen we het qua supporters, zij moeten het doen met alléén Zwanepol.

Opeens gaat het allemaal heel snel. Leo komt verloren te staan ("Dat stond ik al, het was al 15 zetten lang schwindelen") en gaat mat. De strijd is beslist. Jan besluit tot remise, Roel en Jeljer winnen zoals verwacht. We zijn verslagen: 5 - 3.

Hoewel wij meer bordpunten hebben is Groningen 7 kampioen. Een terechte winnaar want zoals Piet nuchter opmerkt "wij verliezen twee van de drie cruciale wedsrijden". We mijmeren nog wat na over de uitgangsposities van de overige Staunton-teams en de oorzaken van de matige opkomst in de onderste regionen van de interne competitie.

Eenmaal thuis kijk ik nog even naar het journaal. Pas als de verschrikkelijke beelden van de oorlog in Kosovo tot me doordringen kan ik weer relativëren: "dát is het echte slagveld, op het schaakbord spelen we maar een spelletje!"

Herman Bloem, 15 april 1999

STAND Interne Competitie STAUNTON 1998/99 (na ronde 30)

Rang	Naam	Saldo	#	+	=	-	Af	←	Bonus
1	Steenis van	172	23	14	4	4	1	e	9
2	Ebels	167	24	14	4	4	2	cd	3
3	Seyen	161	21	12	4	4	1	b	8
4	Kruisinga	144	20	10	3	6	1	g	8
5	Dijkhuis	142	21	9	5	5	2	ef	5
6	Hummel J	140	20	10	1	6	3	bhi	4
7	Pelt van	139	18	8	5	5			9
8	Damen	138	10	6	0	1	3	dfi	8
9	Dijkstra	130	17	7	3	6	1	a	9
10	Zeevaarder	129	16	8	2	6			5
11	Mulder	126	21	8	4	8	1	g	5
12	Pel	125	17	7	2	6	2	ch	4
13	Henries	123	6	4	0	2			9
14	Jacobs	123	14	5	4	5			9
15	Luhrman	123	15	5	5	5			8
16	Bloem	123	19	7	3	9			12
17	Wessels	121	7	2	4	1			
18	David's	121	15	6	3	6			6
19	Nerbonne	119	7	4	2	1			
20	Raspe	118	13	6	1	6			5
21	Lode	118	21	9	1	11			5
22	Hovius	117	16	7	2	7			1
23	Serier	116	3	3	0	0			1
24	Zwerver	116	6	4	0	2			2
25	Koole	116	7	3	2	2			5
26	Mooij	116	7	3	1	3			9
27	Hummel D	115	15	6	1	7	1	a	4
28	Donders	114	13	4	2	7			13
29	Reillum	113	1	0	0	1			
30	Hooijveld	112	7	3	1	3			5
31	Kruize	109	9	4	1	4			
32	Aerts	107	1	1	0	0			2
33	Offers	107	16	5	2	9			7
34	Meyer	104	2	1	0	1			2
35	Vos	104	16	5	3	8			
36	Vogelsang	102	6	2	1	3			
37	Rietveld	102	23	7	2	14			7
38	Khomskii	101	9	3	1	5			
39	Schlunke	101	12	3	1	8			9
40	Timmer	97	1	0	0	1			
41	Veen van	97	1	0	0	1			
42	Pastor	91	3	0	0	3			
43	Noordveld	90	6	1	0	5			
44	Heuvelen van	64	23	4	0	19			1

Aantal partijen

+ - = Aantal winstpartijen (+5), remises (+1), verliespartijen (-3)

Af Aantal afgebroken partijen (+1 als voorlopige score)

← Code afgebroken partij (en)

Bonus Bonuspunten (vrije ronde = 2, extern op MA = 1, bardiensl = 2, Albersschaal = X)

X Spelen op MA van finale = 4, halve finale = 3, kwart finale = 2, rest = 1, cumulatief)

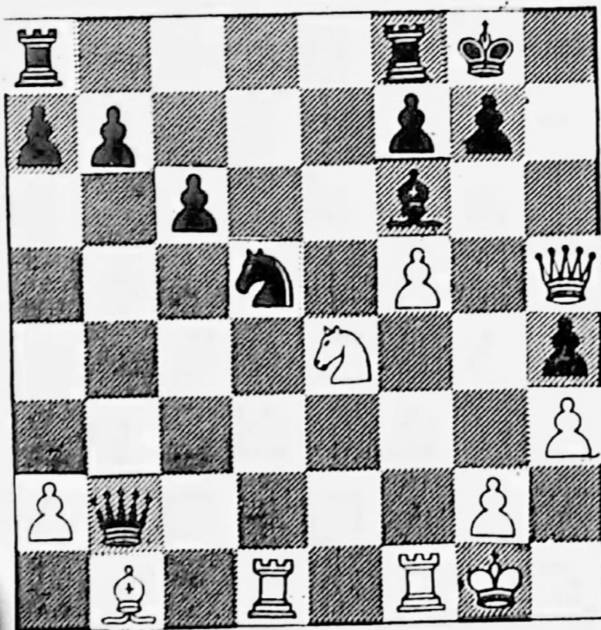
Uit de externe competitie. Staunton - Amersfoort

In stelling 1 had Warner Pel enkele pionnen in de steek gelaten voor een mataanval. De combinatie bevatte echter een lek en aanzien hij een toren in deze onderneming had gestoken was het ook direct uit. In diagram 1 speelde hij 24. Txd5,cxd5; 25. Pg5,Lxg5; 26. f6,Lh6! en het is uit want op 27. fxg7 volgt 27..Dxg7.

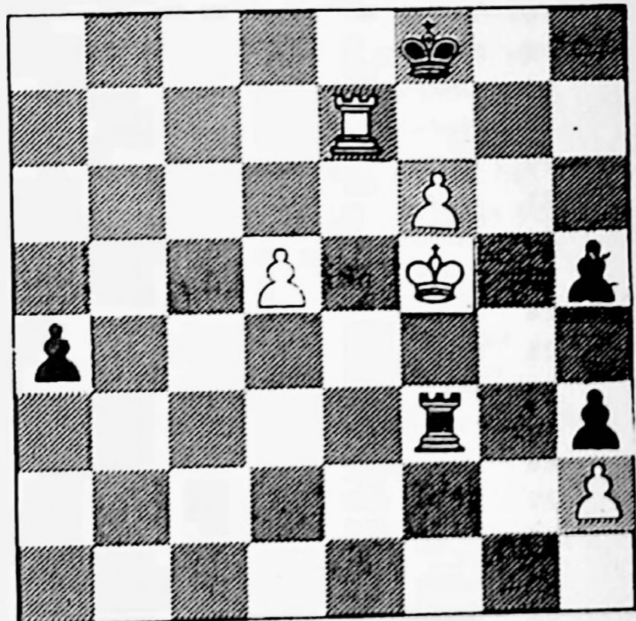
Na 59 zetten ploeteren zou dan toch wel het doek vallen voor Piet Mulder. Overigens is het ook een verdienste om in verloren stellingen de tegenstander voor problemen te blijven stellen en in diagram 2 miste wit na zes uur zijn laatste kans. Hij speelde niet 60. Kg6! maar 60. Ke6? Dat leverde niet meer op dan herhaling van zetten na 60..Te3+. Na 60. Kg6 is het uit. 60..a3; 61. d6,a2; 62. d7 en wint. Ook na 60..Tg3+; 61. hxg3, h2; 62. Ta7 gaat zwart mat.

In diagram 3 speelde Erwin van Pelt 25. Ld5+? en daarmee vergooide hij een mooie winstkans want wat moet zwart spelen na 25. Pxg6! met de dreiging 26. Pe7. Na 25..Kg7 kon zwart opgelucht ademen en toen wit in moeilijke stelling in diagram 4 40. c5 speelde ging hij mat in 4 zetten zoals de lezer, niet in tijdnood, wel vindt.

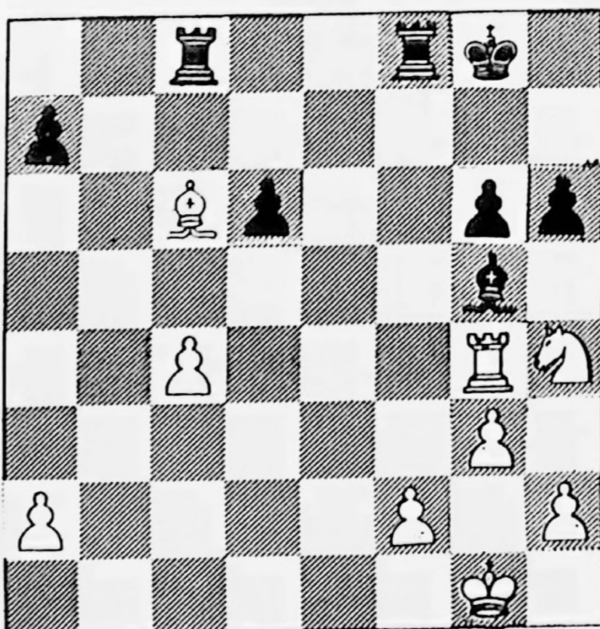
1. Pel - Agterberg

2. Sonder - Mulder

3. van Pelt - van de Gevel

4. van Pelt - van de Gevel

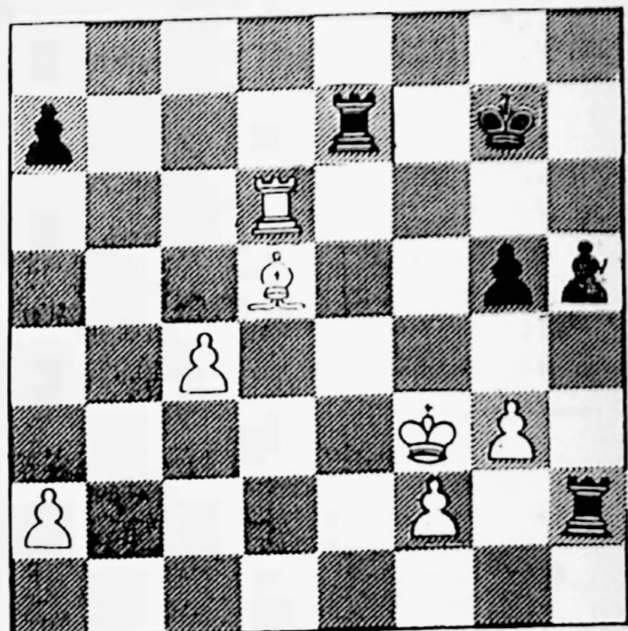

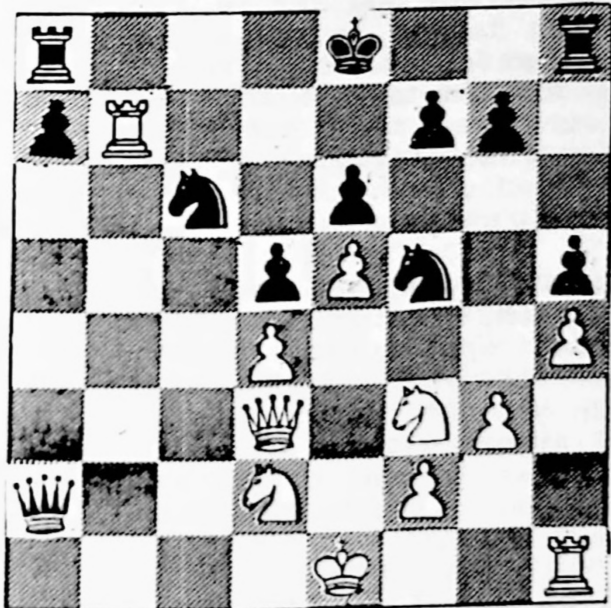
Diagram 5 is uit de wedstrijd Staunton - Groningen 4. Henk Seijen ging er tegen zijn jeugdige tegenstander eens echt voor zitten en speelde daarna met een gerust geweten 17..Pfxd4. Er volgde echter 18. 0-0,Pxf3; 19. Pxf3,0-0; 20. Pg5,g6; 21. Pxf7! 1-0.

Wat er voorafgaande aan het bereiken van diagram 6 is gebeurd kan worden weggelaten maar het stikmat dat volgde blijft klassiek.

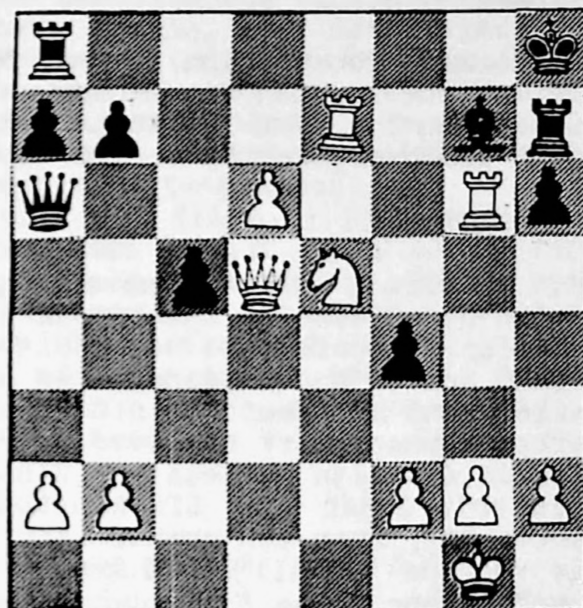
Kruisinga-H.Zuiderweg. (Gron. 4) 1.e4,e6; 2 d4,d5; 3. Pc3,Pf6; 4. e5,Pfd7; 5. Pf3,c5; 6. Lb5,Pc6; 7. Pa4? Da5†; 8. Pc3,cxd4; 9. Pxd4 Lb4; 10. 0-0,Lxc3; 11. Lxc6,bxc6; 12. bxc3,c5; 13. Pb3,Dxc3? 14. Tbl,La6; 15. Tel,0-0; 16. Te3,Dc4; 17. La3,Tab8; 18. Dd2,Da4; 19. Dcl,Tfc8; 20. Tg3!,c4 (Zie diagram 7) 21. Dh6,g6; 22. Le7,Dxa2; 23. Tel,Db2; 24. Th3. 1-0.

Stelling 8 is uit de interne competitie. Wit had 25. De2-g4? gespeeld en had op slag moeten verliezen na Dxdg5 en Ph3†. Zwart zag het niet en speelde 25..Pe2†. Na 26. Kh1,Tf4; 27. Lb3† kon hij opgeven omdat het op 27..Kh8 direct mat is en op 27..Kf8 volgt 28. Pe6†,Ke8; 29. Dg6† en het is ook uit.

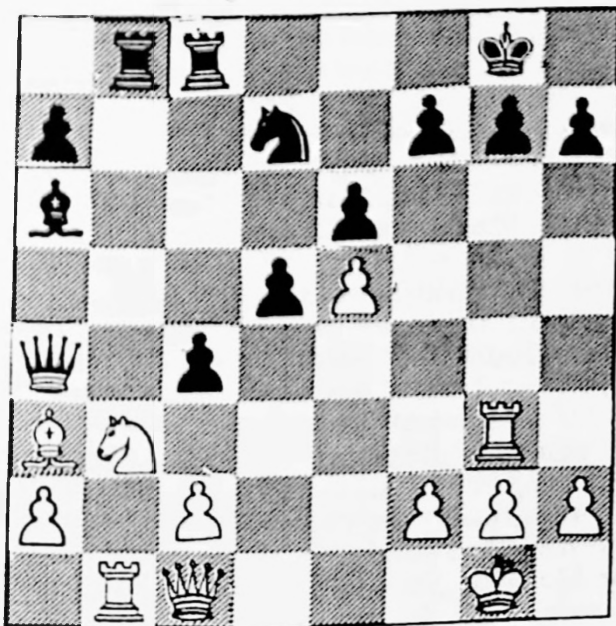
5. Hummel (Gron.4)-Seijen

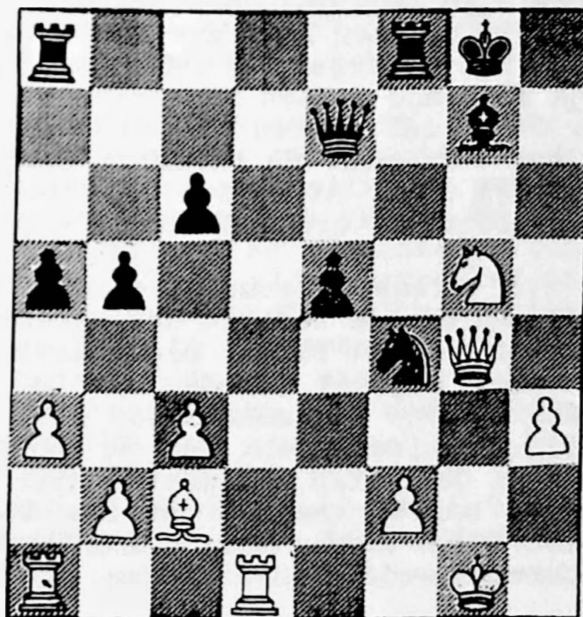
6. Dijkstra-mevr.Paalman (Leek 2)

7. Kruisinga-H.Zuiderweg (Gron. 4)

8. Dijkstra - van Pelt

Uit de schaakpers.NOSBO mededelingen.

Als er één ding duidelijk is, dan is het dat de informatievoorziening in de NOSBO op de schop genomen moet worden. Wat heb je in deze tijd aan een contactorgaan van vier pagina's waarvan de helft in beslag wordt genomen door competitie uitslagen en standen, terwijl iedereen beschikt over meer actuele informatie via teletekst.

In deze tijd past een andere opzet dan in de jaren '70 toen ik er mee te maken had maar in ieder geval hadden we toen een duidelijke visie met twee uitgangspunten namelijk: 1. Er dient een contactorgaan te zijn voor de NOSBO leden om kennis te nemen van wedstrijd- en competitieprogramma's, uitslagen etc. en 2. De NOSBO mededelingen dienen voldoende en noodzakelijke informatie te verschaffen om te dienen als historische bron voor het georganiseerde schaakleven in deze regio. Dat laatste betekende dat o.a. jaarlijks een financieel verslag en een overzicht van het ledenbestand werden gegeven. Iedere club ontvangt nu een aantal keurig uitgevoerde exemplaren van een competitiegids aan het begin van het seizoen, er zijn ook gedetailleerde uitslagen in omloop en de NOSBO heeft een pagina op internet.

De informatievoorziening is een forse post op de NOSBO begroting en alle activiteiten in dit kader zijn aan een nieuwe totaalvisie toe. Indien het NOSBO bestuur dat niet inziet valt het te hopen dat de ledenvergadering hen tot actie en initiatieven zal dwingen.

EN PASSANT

Hiddo Zuiderweg heeft in navolging van SISSA ook een top-tien van de club samengesteld, zowel voor jeugdleden, vrouwen als algemeen. In de laatste categorie heeft hij zichzelf op de tweede plaats genesteld achter Johan Zwanepol en die eerste plaats zal niemand betwisten want hij heeft de S.C.Groningen gemaakt tot wat het nu is. Daarmee demonstreert hij over wat meer assertiviteit en lef te beschikken dan zijn collega van SISSA die aan de kant blijft staan. Nu is zo'n lijst voor SISSA natuurlijk een gijntje - althans dat dachten wij, maar een nummer later bleek dat het volle ernst was - maar voor de burgelijke clubs -om de terminologie van Ynte Visser te gebruiken- zoals Groningen, Unitas en Staunton lijkt mij enige terughoudendheid gepast. In de eerste plaats kent een schaakclub prominente spelers en bestuurders en dat zijn categorieën die niet vergelijkbaar zijn. Voor Staunton komt daar nog een "handicap" bij want wij bestaan meer dan een eeuw en kennen de mensen van vroeger niet. Dat De Graaf, Scheffer en Scholtens er thuishoren is duidelijk maar hoe passen we mensen als Derk Mansholt, J.F.Heemskerk en Ds. Onnes in? Indien iemand behoefte heeft aan zo'n lijstje horen we het wel, maar de redactie waagt zich er niet aan. Het kan ook pijnlijk zijn, misschien voor iemand als Roel Huizinga, al liggen zijn grootste verdiensten in de embryonale fase van Groningen.

In een vorige aflevering van deze rubriek memoreerden we dat er toch één speler was van het eerste team die meedeed aan de interne competitie. Dat blijkt niet juist en getuigde van een te groot optimisme. Van het tweede team is er één - Indra Polak - die van augustus 1998 - 1 maart 1999 meer dan 10 partijen heeft gespeeld. Voor de buitenwereld mag je dan het vlaggeschip op schaakgebied zijn in deze stad, je moet echter vooral niet in het ruim kijken. In het maart nummer wordt die indruk nog eens bevestigd. Van de wedstrijden Amstelveen - Groningen en Amstelveen 2 - Groningen 2 ontbreken wedstrijdverslagen. Noblesse Oblige is iets waarvan men

kennelijk nog niet is doordrongen. Merkwaardig, want er gaat toch altijd een niet-spelende teamleider mee?! Dat is toch ook wel het minste dat je mag verwachten wanneer je uitkomt in de eredivisie, zelfs meesterklasse genoemd. Misschien is het wel typerend want in Enschede speelden wij in een klein keurig zaaltje tegen Max Euwe en omdat er nooit meer dan vijf niet-spelers aanwezig waren hadden we geen problemen. In een dergelijk zaaltje speelde echter ook ES-GOO tegen HSG en wanneer je daar even binnen liep voelde je de bezorgde blik van de wedstrijdleider op je gericht. Hij stuurde je nog net niet weg maar welkom was je bepaald niet en dat was ook wel te begrijpen want met meer dan 10 toeschouwers zouden spelers niet meer kunnen opstaan. Ik herinner me dat die sponsoring in het begin juist werd verdedigd met het argument dat die professionalisering tot een grotere belangstelling zou leiden zowel van publiek als van de media. Om eerlijk te zijn, die geringe belangstelling vloeit natuurlijk ook voort uit de omstandigheid dat "iedereen" tegenwoordig KNSB competitie speelt en dat op hetzelfde tijdstip.

0-0-0.

Zoals al is aangestipt kreeg onze bijdrage over de "eeuw-ratinglijst" van SISSA meer aandacht dan was verwacht. Laat ik nou gedacht hebben dat men zou inspelen op een zinsnede waarin het woord ook centraal stond in dat stukje over P.Lode, maar de quintessens daarvan is de redactie kennelijk ontgaan. Dat behoort echter tot de tragiek van de kroniekschrijver; aan waardering ontbreekt het niet, maar soms valt iets verkeerd en soms valt er iets helemaal niet. We zullen in ieder geval deze keer de 0-0-0 redactie even met rust laten om van de heftige emoties te bekomen. Alleen dit: de indruk wordt gevestigd dat SISSA er niet gelukkig mee is dat men het etiket SP/GroenLinks krijgt opgeplakt, maar daarvan heeft men wel zelf de buitenwereld kond gedaan. Ook is het niet zo verstandig om jezelf te adverteren als *het licht ingekakte SISSA*. Behalve een onsmakelijke vorm van zelfkritiek is het onzin. Ook wij hebben 20-25% minder seniorleden dan 4 jaar geleden; dat is jammer maar er wordt niet over gezeurd omdat iedereen wel ziet dat je daarover niemand verwijten kunt maken.

De Toorn van Haren.

*Het is oneerlijk verdeeld in deze wereld; terwijl
Haren 1 tegen Groningen 4 moet, heeft Haren 2
het sterkere Groningen 3 als tegenstander.*

Deze hartekreet uit het clubblad van Haren kunnen we volledig onderschrijven. Staunton 1 speelt niet tegen Amersfoort 2 en Haren 2 maar heeft het sterkere Amersfoort 1 en Haren 1 tot tegenstanders.

Verder is het ook in Haren geen rozengeur en maneschijn. Haren 2 verzamelde tegen de verwachting nog wel een paar matchpunten, maar genoeg was het niet. Met kunst en vliegwerk van snelle Bob werden in het recente verleden rijp en groen aangetrokken van de Walrus tot Usquert en van Hoogezand tot Heerdenpeerd en uiteraard waren daar ook een aantal bij die met onvrede elders zijn vertrokken en een solide basis is zo'n vreemdelingenlegioen niet. Wel moet hier gezegd worden dat men er veel aan doet om te proberen het tij te keren. Een felicitatie is op zijn plaats voor het succes van het toernooi om de Jannes van der Wal bokaal op een aantal vrijdagavonden over het gehele seizoen verspreid. Dat is vooral opmerkelijk gezien de wel uiterst magere belangstelling voor het NOSBO kampioenschap. Het ligt misschien aan de Vrijdag. In ieder geval lijkt het voor de NOSBO de moeite waard om dat eens na te gaan.

Ratingslijst per 1-4-1999.

De nieuwe KNSB ratings

Naam	Rating 01/04/99	Rating 01/09/98	Vershil
Aerts,W.J.	1660	1660	0
Bloem,H.	1622	1598	24
Davids,H.	1793	1793	0
Dijkhuis,P.R.	1854	1844	10
Donders,B.	1500	1605	-105
Ebels,T.F.	1929	1956	-27
Henries,A.F.	1779	1779	0
Hooijveld,A.	1567	1567	0
Hovius,J.A.	1506	1506	0
Hummel,D.	1726	1726	0
Hummel,J.	1924	1907	17
Jacobs,R.J.	1453	1475	-22
Koole,B.	1716	1716	0
Kruisinga,B.	1704	1704	0
Lode,R.	1460	1468	-8
Luhrman,G.J.	1580	1580	0
Lutter,M.	1446	1446	0
Mooij,J.J.A.	1652	1672	-20
Mulder,P.W.	1791	1766	25
Offers,A.	1396	1396	0
Pel,W.	1828	1829	-1
Pelt,E.van	1813	1730	83
Sanders,K.H.	—	1670	
Scheffer,E.F.	1953	1973	-20
Schlunke,J.	1490	1472	18
Serier,J.	1622	1622	0
Seyen,H.G.	1818	1834	-16
Smeenk,W.K.K.	1340	1340	0
Spaans,P.R.J.	1706	1706	0
Steeg,R.J.ter	1770	1770	0
Steenis,M.van	1959	1920	39
Timmer,B.	1640	—	
Voogt,F.C.	1643	1643	0
Wiggerman,J.	1666	1666	0
Wijkstra,A.	1258	1258	0
Zeevaarder,A.M.R.	1720	—	
Zwerver,E.	1667	1667	0

Hiernaast treft men de KNSB-ratings aan. Wat is er in hemelsnaam met de wedstrijdleader gebeurd, zal iedereen afvragen. Hij is bijna in de Middeleeuwen terecht gekomen. Nog niemand is aangekomen bij de 2000+ maar Menno van Steenis komt er in de buurt. In "Schaaknieuws" wordt een overzicht gegeven van de eerste 1000. Erik Hoeksema staat op plaats 62 met 2414 en is uiteraard in de NOS-BO van de eerste plaats verdrongen door Tivjakov die met 2652 op de 5e plaats staat. Om bij de eerste 1000 te komen moet je een rating hebben van 2016. Nog even aandacht voor onze sterkste stijger, Erwin van Pelt. Het beeld is wel wat vertekend omdat spelers die niet uitkomen in de KNSB competitie en ook niet deelnemen aan toernooien hun oude rating behouden.

De gevolgen zijn niet uitgebleven.
Iedereen heeft nu een baan en de
schaakresultaten gedragen zich
als het aandeel Baan.

Clubblad van Lewenborg

Het eenvoudigste eindspel. K + pion tegen K.

Voordat we ingaan op enkele eindspelen van K+T+pion tegen K+T iets over dit eindspel want als het niet lukt om het toreneindspel te winnen kun je nog wel eens de torens ruilen om "op hoop van zegen" het overblijvende eindspel te proberen. Sinds één onzer tweede team spelers in de NOSBO competitie met zwart in stelling, wit: Ka8,a6; zwart: Kc7; de zet Kc6?? speelde i.p.v. Kc8, al was het in tijdnood, lijkt een kleine opfrissingscursus niet overbodig. Over de randpion kunnen we kort zijn: bijna altijd remise: je kunt de witte koning tegen de rand drukken of het veld a8 of b8 bezetten. Wit wint alleen indien hij met zijn koning op b7 kan komen en de zwarte koning kan afhouden.

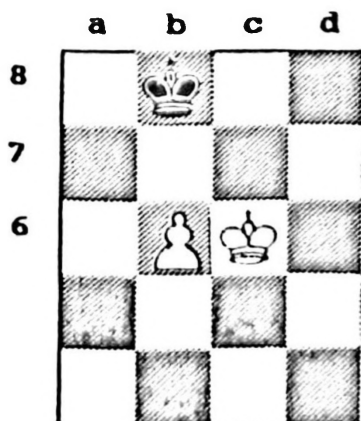
Stelling 1 is de slotstelling van dit type eindspel. Zwart aan zet maakt remise omdat hij met Kc8 de oppositie kan nemen en een patstelling kan forceren en gewonnen met wit aan zet door 1. b7 omdat de zwarte koning naar a7 moet uitwijken, waarna 2. Kc7 wint.

Een andere regel is dat de pionpartij altijd wint wanneer de koning op de zesde rij voor de pion staat. Daarom moet wit in stelling 2 als volgt spelen. 1. Ke3! Wit neemt de oppositie. Na andere zetten houdt zwart remise. 1..Kd5; 2. Kf4,Ke6; 3. Ke4! opnieuw de enige zet. 3..Kf6; 4. Kd5,Ke7; 5. Ke5,Kd7; 6. Kf6,Ke8. 7. e4. Pas nu speelt wit de pion op. 7..Kf8; 8. e5,Ke8; 9. Ke6 en wint.

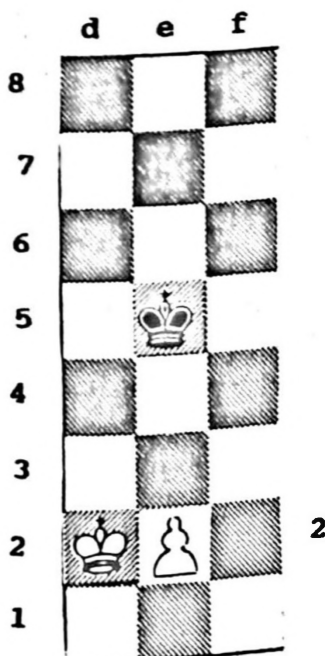
Een belangrijke stelling is ook stelling 3. De stelling is altijd remise ook als de zwarte koning tegenover de pion staat op b8. Het gaat er om dat je na een zet van wit kunt kiezen tussen Kb7 en Kc7 en daarom moet je vanuit stelling 3 Kb8! spelen. Op 1. Kc5 is het juiste vervolg: 1..Kc7! 2. b5,Kb7; 3. b6,Kb8! 4. Kc6,Kc8 met remise. Op 1. Kb5 is 1..Kb7! de enig juiste zet. Op 1. b5 hoef je nog geen beslissing te nemen. Het gaat er natuurlijk om stelling 1 te bereiken met zwart aan zet.

Oefenopgaven.

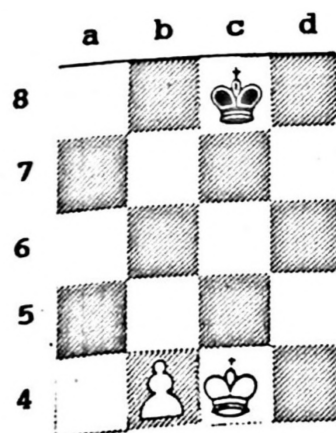
Wat is het resultaat met wit en wat met zwart aan zet?
A). Kh1,e2; Ke8. B). Kh2,e2; Ke8. C). Ka2,e2; Kf8. D). Ke1,e3; Ke8
E). Kd1,e3,f4; Kf6,f5. (Szabo - Steiner, Staunton toernooi 1946).
Oplossingen in het volgende nummer.

1

2

3

Jeugdschaak

**Staunton jeugdteam plaatst zich voor finale tot 12 jaar.
Lisan weer meisjeskampioen.**

Het eerste jeugdteam van Staunton heeft zich weten te plaatsen voor de finale voor NOSBO-jeugdteams tot 12 jaar. In de halve finale werd alleen verloren van Groningen 1 met 2,5-1,5. Opvallend was de uitstekende overwinning op Groningen 2 met 3,5-0,5. In de finale zal Staunton het moeten opnemen tegen Assen, Lewenborg en Groningen. De eerste plaats zal een zware klus worden, maar voor de tweede plaats zal Staunton zeker meedingen.

Het tweede team leek na de eerste dag van de halve finales nog in de strijd om een finaleplaats te veroveren, maar de tweede dag bleek het door allerlei vakanties en andere activiteiten ver van huis (Ja, ja, ook dat is Helpman) niet mogelijk een tweede team op de been te brengen en dat is eigenlijk een beetje treurig.

Hieronder nog een prima partij van Jan Eise en een afschrikwekkend voorbeeld uit de wedstrijd tegen Groningen 1 van Sander (jeugdschakers speel deze partij na en vergeet het nooit meer!!)

Zemiattin Yildiz (Groningen 2) - Jan Eise Wieringa, Bedum 1999

"Diepeveen-Siciliaans"

1.e4, c5 2.Pf3, d6 3.Lc4, e6 4.Pc3

Het door Poppe het Diepeveen-Siciliaans genoemd, tegenwoordig wordt het op de club vaak door Bram Kruisinga zo gespeeld. Het is niet echt gevaarlijk, maar wit ontwikkelt gewoon zijn stukken en dat kan toch niet heel slecht zijn.

12.Lg3,Dc7 13.e5, Ph7 14.Dd2, Pg5 15.Pg5:, Lg5: 16.f4, Le7 17.Df2, Pd4 18.Tc1, Lc6 19.Tf1, d5 20.La2, Pf5 21. b3, d4 22.Pe2, Pe3 23.Tfe1, Pg2: 24.c3, Pe1: 25.De1:, Td8 26.Df24...,a6 5.a3,Pf6 6.d3, Pc6 7.0-0, Le7 8.h3, 0-0 9.Lg5, h6 10.Lh4, Te8 11.Te1, Ld7, Db6 27.ed4:,cd4: 28.b4, Ld5 29.Lc4,Lc6 30.Lb3, Ld5 31. Lc4, Tc8 32.Dd4:, Dd4: 33.Pd4:, Lc4: 34.dc4:, Td8 35.Pe2, Td3 36.a4,Lb4: 0-1

Peterjan van Esseveld (Groningen 1) - Sander v.d. Maagdenberg, Groningen 1999

Tweepaardenspel in de nahand

1.e4, e5 2.Pf3, Pc6 3.Lc4, Pf6 4. Pg5, d5 5.ed5:, Pd5??!

Actiever en veel beter zijn 5...,Pa5, 5.....,Pd4 en 5...,b5. Zwart offert een pion voor een snelle ontwikkeling en aanvalskansen. De zet die hier gespeeld wordt is vragen om grote problemen. Wit beschikt hier over twee gevaarlijke zetten, namelijk 6.d4 en de zet die Peterjan speelt

6.Pf7: !(?)

Een levensgevaarlijke zet voor zwart. Deze variant draagt de prachtige naam Gebakken Lever variant. Het is een hele rake typering voor het zwarte spel: Misschien eetbaar, maar niet echt lekker. Zwart zal voortdurend enige zetten moeten vinden. Zover komt het echter niet.

6...., Kf7: 7.Df3, Kg8 ???????????

Gruwelijk, vreselijk en beschamend. Na 7....,Ke6 8.Pc3,Pb4 heeft wit nog wat te bewijzen. Na drie eeuwen analyseren is men er nog steeds niet uit en daar gaan we hier ook geen poging toe doen.

8.Ld5:, Le6 9.Le6: MAT

Gelukkig wist Sander zich van deze prestatie te herstellen en de rest van zijn partijen te winnen.

Het is te hopen dat het in de finale tegen Groningen beter gaat, want het is moeilijk om na een dergelijke nederlaag je nog te herstellen in een wedstrijd.

Op Zaterdag 13 februari werd ook het traditionele basisscholenkampioenschap gehouden. Een groot jeugdschaakevenement waaraan dit jaar 210 kinderen meededen (Wat doen we toch verkeerd dat er zo weinig kinderen overblijven?).

De prestaties van de Staunton/Haydn school jeugd waren redelijk, maar zeker niet geweldig. Mede door afwezigheid van Joost Sarolea en Jan Wijma bleef het team van de Haydnshool steken op de vijfde plaats. Deze vijfde plaats was gelukkig nog wel genoeg om zich te plaatsen voor de volgende ronde voor het teamkampioenschap van de basisscholen in het Nosbo-gebied. Gelukkig kunnen Jan en Joost dan weer deelnemen.

De beste individuele prestatie werd geleverd door Jan van der Ploeg met 7 uit 9 tegen zeer sterke tegenstand, helaas speelt Jan voor de winnende Sint Michaelschool (gelukkig speelt hij wel bij Staunton). Ook Sander v.d. Maagdenberg haalde 7 uit 9, maar Sander kwam vooral goed opzetten uit de middenmoot (hoewel hij zich revancheerde voor de bovenstaande partij door Peterjan van Esseveld meer als uitstekend partij te bieden). Jan Eise Wieringa had lange tijd zeer goede uitzichten op een hoge eindpositie, helaas verknalde hij in de laatste ronde goede positie een volle dame, waardoor Jan Eise 6,5 punt behaalde. Als Jan Eise zijn zenuwen in de laatste rondes beter in de hand leert te houden is er nog een mooie schaaktoekomst voor hem weggelegd (maar misschien is deze jeugdleider misschien niet de juiste man om hem dat te leren?).

Tenslotte aandacht voor de enige prijswinnaar voor Staunton deze dag. Lisan Wieringa wist de meisjes titel in de wacht te slepen met 6 punten en met wat meer ervaring had er zeker nog meer in gezeten. het is opvallend hoe goed Lisan schaakt zonder noemenswaardige schaaktraining tot een paar maanden geleden.

De andere deelnemers van Staunton en de Haydnshool wisten bijna allemaal boven de 50% te scoren: Allon 5.5 , Hendrik 5, Frits 5, Anjo 4.5 en Jouke 3 (pas groep 4, dus nog veel jaren voor zich).

Op 10 april nam Staunton in Assen deel aan de NOSBO-finale voor jeugdteams tot 12 jaar. In de eerste wedstrijd moesten Jan Eise, Jan, Sander en Joost het opnemen tegen het team van Assen. Vooraf dacht ik dat deze wedstrijd zou beslissen over de tweede plaats. Dit bleek uiteindelijk ook zo te zijn. In een spannende wedstrijd trok Staunton het met 3-1 aan het langste eind, maar de uitslag had net zo goed andersom kunnen zijn. Vooral het tijdnoodduel van Jan Eise was erg spannend en werd tot de laatste pion uitgevchten.

In de tweede ronde vond de eigenlijke finale plaats tegen Groningen. Zoals wel meer Staunton teams dit jaar moesten de jeugdspelers het hoofd buigen voor de Groningers. Alleen Jan Eise leverde een prima prestatie door op het eerste bord een prima partij te winnen tegen Peterjan van Esseveld (helaas heb ik niet de beschikking over de notatie om de partij te publiceren en aan te tonen dat er niet alleen geknoeid wordt bij de jeugd). De andere partijen werden door Staunton kansloos en ook op een wat kinderachtige verloren.

In de laatste wedstrijd werd eenvoudig met 3,5-0,5 van het zwakke Lewenborg gewonnen waardoor er uiteindelijk een mooie tweede plaats werd behaald. toch moet er geconcludeerd worden dat het gat tussen Groningen en Staunton helaas weer wat groter is geworden.

In de interne competitie lijkt Jan Eise dit jaar de sterkste, gevolgd door de Jannen en Joost. In de tweede groep was Lisan duidelijk de sterkste, zodat zij nu in de eerste groep mag meedoen. In de tweede groep is de strijd om de eerste plaats een strijd tussen Peterjan en Alwin.

Erwin van Pelt

Stel dat iemand van een verre planeet de hand weet te leggen op het VOLLEDIG WERK van Multatuli. Zou hij daaruit kunnen opmaken hoe onze wereld eruitziet? Hij zou daaruit in de eerste plaats opmaken dat er maar twee leuke bezigheden op aarde zijn: timmeren en schaken.

Maarten 't Hart in 1985

Met uitzondering van de zetten, die direct tot mat voeren, zijn er geen zetten te bedenken, die niet een zwakte in zich bergen.

Tarrasch

NOSBO kampioenschap.

Het niveau betekende een dieptepunt in de historie van de NOSBO en ook hierbij vraagt men zich af: wat is er toch aan de hand. Erik Hoeksema won op een slof en een oude schoen. Er meldden zich totaal 29 deelnemers aan, weinig rijp en veel groen. Vanwege het geringe aantal speelde men maar in één groep. Henk Seijen kwam in het zwakke veld niet verder dan 3 uit 7. Daarmee eindigde hij nog wel voor G.Sopacua en P.Lode maar zijn rating zal desondanks toch wel in de buurt van het rampjaar 1672 zijn gekomen. Op de eerste voorjaarsdag van het jaar werd het snelschaakkampioenschap gehouden. Met 25 deelnemers was ook dat geen succes, al was het deelnemersveld kwalitatief wat beter. Ook hier won Erik Hoeksema echter met grote overmacht. Evenals bij het echte kampioenschap werd Ton Palmans, uitkomend voor Unitas 2 tweede en dat is wel veelzeggend.

Open kampioenschap van Groningen.

Zo'n 100 deelnemers, verdeeld over twee Zwitserse groepen schaken daar 24 uur in een tijdsbestek van 46½ uur d.w.z. 6 partijen van 4 uur. Dat bewijst dat er een behoorlijke harde kern bestaat want je moet toch wel uit hard schaakhout zijn gesneden om daaraan mee te doen. Er zijn er ook die dan de marathon van Rotterdam meerennen en misschien kun je ook wel Luik-Bastenaken v.v. meefietsen maar toch denk ik dat juist die schakers op de cursus sociale hygiëne door de cursisten worden ingedeeld in de problematische fase of de verslavingsfase. Over de accommodatie aan de Peizerweg echter niets dan goeds. S.C.Groningen heeft het daarmee bijzonder goed getroffen, al is het onterecht dat zij de cursus niet hoeven te volgen want de omstandigheden zijn dezelfde als die van ons. O ja, winnaar werd de jeugdige Jan Werle van Philidor op weerstandspunten voor senioren als Karel van der Weide, Erik Hoeksema en Sipke Ernst. De drie leden van Staunton zaten niet in de prijzen en hebben er beslist geen rating punten aan overgehouden.

Oplossingen Marsopgaven.

Tal-Larsen. De zwarte dame staat in de weg en dat wordt opgelost met 1. Lc5,Dxc5; 2. Te8+,Tf8; 3. De6+,Kh8; 4. Df7! Zwart geeft op.

Tal-Suetin. 20. Dxe5!,dxe5; 21. exf7+ en zwart gaf op. Op 21..Kf8 is het direct mat door 22. Lh6. Op 21..Kd8 wint 22. f8D en op 21..Kd7 volgt 22. Lf5++,Kc6; 23. Le4+,Pd5; 24. Txd5! met winst.

Honfi-Tal. Er volgde 27..Le2!; 28. Dxe2,Da5; 29. Tc3,Da2+; 30. Kc2, Txc3+; 31. Kxc3,Lb4!!; 32. Kxb4 (Kd3,Dxb3 mat) 32..Da5+; 33. Kc4,Da6+. Wit gaf het op. Neemt wit op de eerste zet met de toren dan wint Da5+ direct.

Tal-Quinteros. 1. Txf5!,gxf5; 2. Pe4!,fxe4; 3. Tf1 en wit wint. Het voorkomen van mat kost te veel materiaal. Zwart gaf na 3..De3; 4. Txf6 op.

Ewim Geller, (1925-1998), net als Szabó, een echte Draufgänger.

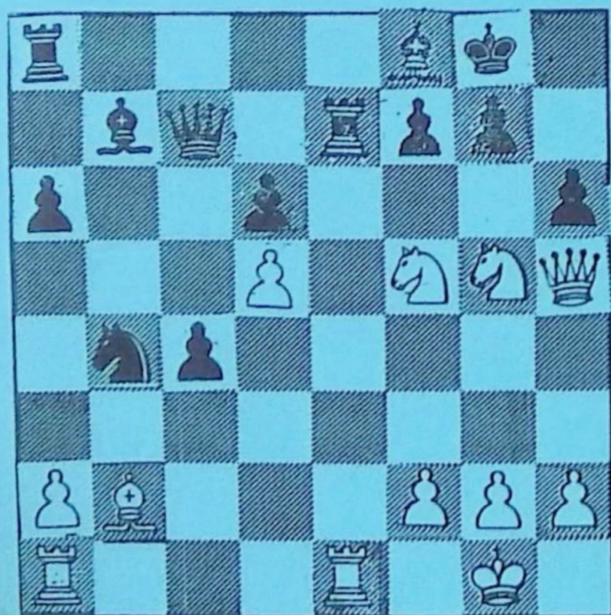
Behalve Szabó overleed vorig jaar ook Geller. Zij hadden in hun speelstijl veel gemeen. Geller was 8 jaar jonger maar ze werden gelijktijdig grootmeester in het begin van de jaren '50. Daar was de oorlog debet aan. Voor Szabó waren dat verloren schaakjaren en voor Geller niet. Met Szabó won Geller in 1973 de dubbele AVRO-achtkamp. Voor de eerste was dat vrijwel zijn laatste wapenfeit; Geller boekte nog grote successen en was nog tot 1990 actief. Hij gaat de geschiedenis in als de enige speler met een positieve score tegen zowel Botwinnik ($6\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$) als Fischer (6-4).

In stelling 1 volgde 24..Txe1; 25. Txe1,hg5; en hoe toonde wit de correctheid van het stukoffer aan? Twee zetten later gaf zwart op. Hoe worden overigens 25..c3, 25..Pd3 en 25..Lxd5 weerlegd?

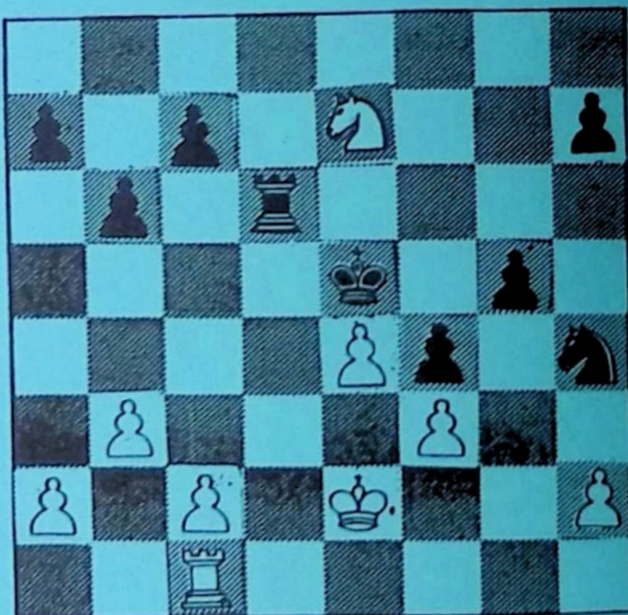
Stelling 2. Wit speelde 31. Tc1-g1? Hoe werd deze fout afgestraft? Stelling 3. Hoe combineerde wit in 4 zetten naar de winst?

In 1990 speelde Geller nog een schitterende partij. In stelling 4 is de witte slotzet niet moeilijk. Doe de zet die Bram Kruisinga zonder nadenken zou doen en het is deze keer toevallig de goede.

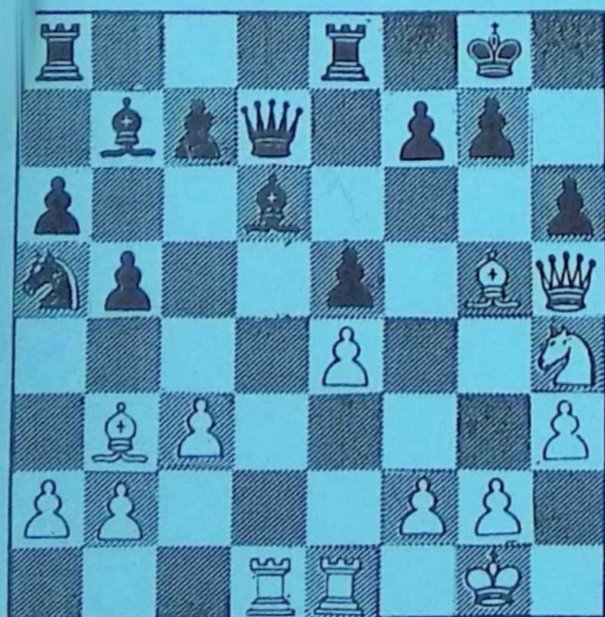
Geller-Kotov 1955

Filip-Geller 1956

Geller-Portisch 1967

Geller-Drejev 1990

